

Bekämpning av bomullsmögel i våroljeväxter

Göran Gustafsson, Växtskyddscentralen, Linköping

Under året utökades registreringen för Amistar så att även svampbehandling i raps och rybs blev tillåten. Eftersom försöksunderlaget var begränsat lades fyra försök ut för att titta på effekten av Amistar mot bomullsmögel och andra svampsjukdomar i oljeväxter. Trots att försöken lades ut på fält där marksmittan bedömdes vara hög, blev angreppen svaga i tre av försöken. Resultaten antyder dock att Amistar har bättre effekt än Rovral mot bomullsmögel.

Två försök låg i Östergötlands, ett i Västmanlands och ett i Västra Götalands län. Amistar testades vid tre olika tidpunkter, nämligen begynnande blomning, full blom och vid avslutande blomning. Vid full blom användes dessutom två olika doser av Amistar. Som jämförelse testades Rovral vid full blom.

Tidpunkten viktig

Av tabellen framgår att tidpunkten för Amistarbehandlingen har stor betydelse för effekten mot bomullsmögel. Bäst effekt erhöles vid behandling i full blom, vilket också är den tidpunkt som anses optimal för Rovral. Båda doserna av Amistar gav bättre effekt mot bomullsmögel än Rovral. Den lägre Amistardosen gav emellertid sämre effekt än den högre dosen. Vidare gav behandling vid begynnande blomning sämre effekt jämfört med full blomning. Merskörden blev också något lägre. Även den senaste behandlingstidpunkten gav svag effekt mot bomullsmöglet. Däremot är merskörden högst efter denna behandling. Även om angreppen av svartfläcksjuka var svaga, så är merskörden sannolikt kopplad till den bättre effekten mot svartfläcksjuka som en sen behandling ger.

Tabell 28. Bekämpning av bomullsmögel 2002. FiV, Svea och ÖSF. L15-8040.

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd och merskörd, kg/ha					Bomullsm, rel.tal	
			Borensberg	Ödeshög	Vara	Västerås	Medel- tal. 4 f.	Ödeshög	Medel- tal. 4 f.
Obehandlat			2410	2170	2510	2480	2390	100	100
Rovral	1,0	65	+260	+470	-50	-190	+120	60	69
Amistar	1,0	61	+200	+300	-30	-120	+90	68	63
Amistar	1,0	65	+420	+440	-150	-130	+150	26	35
Amistar	0,75	65	+110	+530	-30	-60	+140	47	52
Amistar	1,0	73-75	+490	+560	+30	+30	+280	62	69
Län			E	E	"R"	U			
Bomullsmögel i obehandlat, %			4,8	13,3	2	0,8		13,3	5,2
LSD			430	260	200	340			

Slutsats

Årets försök visar att även Amistarbehandling mot bomullsmögel bör ske vid full blom. Även om angreppen av bomullsmögel var svaga i tre av försöken så tycks Amistar ha bättre effekt mot bomullsmögel än Rovral. I tidigare svenska försök har Amistar endast testats vid begynnande blomning och jämförts med Rovral vid full blom. Dessa försök har därför sannolikt missgynnat Amistar. Eftersom man använt olika tidpunkter i de äldre försöken är underlaget för jämförelse mellan preparaten fortfarande bristfälligt.

Då angreppen av bomullsmögel varierar mycket mellan åren och bekämpningen måste göras innan symtomen uppträder är den riskvärdering som SLU tagit fram ett värdefullt hjälpmedel. Riskvärderingen som anger fält-risken för bomullsmögel tar bl.a. hänsyn till risken för marksmitta, beståndstätheten och vädret. För att en bekämpning skall vara lönsam krävs en merskörd på ca 350-400 kg frö per ha.